

వాల్మీకి రామాయణం-

అరణ్యకాండ

18. అష్టాదశః సర్గః - శూర్పణఖావిరూపణమ్

|| శూర్పణఖావిరూపణమ్ ||

తాతః శూర్పణఖాం రామః కామపాశావపాశితామ్ |
 స్వచ్ఛయా శ్శక్తయా వాచా స్థితపూర్వమథాబ్రవీత్ || 1 ||

కృతదారోఽస్తి భవతి భార్యేయం దయితా మమ |
 త్వద్విధానాం తు నారీణాం సుదుఃఖా ససపత్నతా || 2 ||

అనుజస్త్విష మే భ్రాతా శీలవాన్ ప్రియదర్శనః |
 శ్రీమానకృతదారశ్చ లక్ష్మణో నామ వీర్యవాన్ || 3 ||

అపూర్వ్య భార్యయా చార్థ తరుణః ప్రియదర్శనః |
 అనురూపశ్చ తే భర్తా రూపస్యాస్య భవిష్యతి || 4 ||

ఏనం భజ విశాలాక్షి భర్తారం భ్రాతరం మమ |
 అసపత్నా వరారోహే మేరుమర్కప్రభా యథా || 5 ||

ఇతి రామేణ సా ప్రోక్తా రాక్షసీ కామమోహితా |
 విస్ఫుజ్య రామం సహసా తతో లక్ష్మణమబ్రవీత్ || 6 ||

అస్య రూపస్య తే యుక్తా భార్యాఽహం వరవర్ణినీ |
 మయా సహ సుఖం సర్వాన్ దండకాన్ విచరిష్యసి || 7 ||

ఏవముక్తస్తు సౌమిత్రి రాక్షస్యా వాక్యకోవిదః |
 తతః శూర్పణఖీం స్థిత్యా లక్ష్మణో యుక్తమబ్రవీత్ || 8 ||

కథం దాసస్య మే దాసీ భార్యా భవితుమిచ్ఛసి |
 సోఽహమార్యేణ పరవాన్ భ్రాత్రా కమలవర్ణినీ || 9 ||

సమృద్ధార్థస్య సిద్ధార్థా ముదితామలవర్ణినీ |
 ఆర్యస్య త్వం విశాలాక్షి భార్యా భవ యవీయసీ || 10 ||

ఏనాం విరూపామసతీం కరాళాం నిర్ణతోదరీమ్ |
 భార్యాం వృద్ధాం పరిత్యజ్య త్వామేవైష భజిష్యతి || 11 ||

కో హి రూపమిదం శ్రేష్ఠం సంత్యజ్య వరవర్ణినీ |
 మానుషీషు వరారోహే కుర్యాద్భావం విచక్షణః || 12 ||

ఇతి సా లక్ష్మణేనోక్తా కరాళా నిర్ణతోదరీ |
 మన్యతే తద్వచస్తథ్యం పరిహాసావిచక్షణా || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

అరణ్యకాండ

18. అష్టాదశః సర్గః - శూర్పణఖావిరూపణమ్

సా రామం పర్ణశాలాయాముపవిష్టం పరంతపమ్ |
సీతయా సహ దుర్ధర్షమబ్రవీత్ కామమోహితా || 14 ||

ఏనాం విరూపామసతీం కరాళాం నిర్ణతోదరీమ్ |
వృద్ధాం భార్యామవష్టభ్య మాం న త్వం బహుమన్యసే || 15 ||

అద్యేమాం భక్షయిష్యామి పశ్యతస్తవ మానుషీమ్ |
త్వయా సహ చరిష్యామి నిఃసపత్నా యథాసుఖమ్ || 16 ||

ఇత్యుక్త్వా మృగశాబాక్షీమలాతసద్యశేక్షణా |
అభ్యధావత్ సుసంక్రుద్ధా మహోల్కా రోహిణీమివ || 17 ||

తాం మృత్యుపాశప్రతిమామాపతంతీం మహాబలః |
నిగృహ్య రామః కుపితస్తతో లక్ష్మణమబ్రవీత్ || 18 ||

కూరైరనార్యైః సామిత్రే పరిహాసః కథంచన |
న కార్యః పశ్య వైదేహీం కథంచిత్ సౌమ్య జీవతీమ్ || 19 ||

ఇమాం విరూపామసతీమతిమత్తాం మహోదరీమ్ |
రాక్షసీం పురుషవ్యాఘ్రు విరూపయితుమర్హసి || 20 ||

ఇత్యుక్తో లక్ష్మణస్తస్యాః క్రుద్ధో రామస్య పార్శ్వతః |
ఉద్భ్రత్య ఖడ్గం చిచ్ఛేద కర్ణనాసం మహాబలః || 21 ||

నికృత్తకర్ణనాసా తు విస్వరం సా వినద్య చ |
యథాగతం ప్రదుద్రావ ఘోరా శూర్పణఖా వనమ్ || 22 ||

సా విరూపా మహాఘోరా రాక్షసీ శోణితోక్తితా |
ననాద వివిధాన్నాదాన్ యథా ప్రావృషి తోయదః || 23 ||

సా విక్షరంతీ రుభిరం బహుధా ఘోరదర్శనా |
ప్రగృహ్య బాహూ గర్జంతీ ప్రవివేశ మహావనమ్ || 24 ||

తతస్తు సా రాక్షససంఘసంవృతం ఖరం జనస్థానగతం విరూపితా |
ఉపేత్య తం బ్రూతరముగ్రదర్శనం పపాత భూమౌ గగనాద్యథాఽశనిః || 25 ||

తతః సభార్యం భయమోహమూర్ఛితా సలక్ష్మణం రాఘవమాగతం వనమ్ |
విరూపణం చాత్మని శోణితోక్తితా శశంస సర్వం భగినీ ఖరస్య సా || 26 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే అష్టాదశః సర్గః || 27 ||
అమరనధీ అమర్